

Nr 2015

**av herrar Arne Geijer i Stockholm och Träff
i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1974:187 med förslag till
lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370).**

I en framställning till statsrådet och chefen för kungl. finansdepartementet har Svenska arbetsgivareföreningen, Landsorganisationen i Sverige och Privattjänstemannakartellen hemställt om skattefrihet för vissa ersättningar från trygghetsförsäkring vid yrkesskada (TFY). Framställningen om skattefrihet avsåg två former av ersättning, nämligen

- 1) ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt schablonstabell för de 30 första dagarnas arbetsoförmåga samt
- 2) engångsbelopp som beräknas genom kapitalisering av livränta.

I Kungl. Maj:ts proposition 1974:187 med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen har föreslagits skattefrihet för ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt punkt 1 ovan. Någon skattefrihet för i punkt 2 ovan angivna engångsbelopp föreslås däremot inte.

TFY är resultatet av en avtalsöverenskommelse mellan Svenska arbetsgivareföreningen, Landsorganisationen i Sverige och Privattjänstemannakartellen. Även huvudorganisationerna på det kommunala avtalsområdet har träffat motsvarande överenskommelse. De statsanställda omfattas inte av TFY men är enligt statens personskadeförsäkring tillförsäkrade motsvarande förmåner. TFY är således normerande för statens personskadeförsäkring. Det innebär att praktiskt taget alla arbetstagare (såväl arbetare som tjänstemän) i landet omfattas av TFY eller motsvarande förmåner. Antalet berörda arbetstagare kan uppskattas till omkring 3 miljoner.

TFY utgör en angelägen komplettering av vårt lands socialpolitiska system och innebär samtidigt en väsentlig reform på skadeståndsrättens område. TFY ger ersättning efter i huvudsak skadeståndsrättsliga regler till arbetstagare som drabbas av yrkesskada, oavsett vem som vållat skadan. Därigenom kan man säga att skadeståndsrätten i detta mycket betydelsefulla avseende ersatts med ett försäkringssystem.

Det är enligt vår mening synnerligen olyckligt om inte skattefrihet beviljas för de engångsbelopp som parterna begärt.

Skattefrihet för engångsbelopp som beräknats genom kapitalisering av livränta är en fråga som vid olika tillfällen tagits upp till diskussion. Bl. a. har den behandlats i skadeståndskommitténs betänkande nr V och i flera av de remissyttranden som avgivits över detta betänkande. En starkt utvidgad skattefrihet för engångsbelopp har därvid förordats. Liknande synsätt har kommit fram vid remissbehandlingen av arbetsmarknadsparternas fram-

ställning. En majoritet av remissinstanserna har i denna fråga yrkat bifall till framställningen.

Bakgrunden till förordnandet av en utökad skattefrihet är att gällande skatteregler för närvarande innebär att engångsbelopp som beräknats genom kapitalisering av livränta behandlas som skattepliktig inkomst. Trots reglerna i förordningen om ackumulerad inkomst blir därvid skattebelastningen betydande. Detta innebär att de positiva värden som en ersättning med engångsbelopp skulle medföra – inte minst för den skadades rehabilitering – förhindras genom beskattningen.

Det är i detta sammanhang angeläget att påpeka att ersättningen från TFY i vad gäller förlorad arbetsinkomst normalt endast är ett komplement till den allmänna försäkringens förmåner, förmåner från yrkesskadeförsäkringen och avtalsenliga förmåner som t. ex. AGS och ITP. Ersättningen från TFY är därför inte av avgörande betydelse för den skadades framtida försörjning, och de engångsbelopp som här diskuteras blir normalt förhållandevis små. Vid bestämmande av engångsbelopp tas enligt reglerna i TFY hänsyn till skattefrihet. I det fall ersättningen från TFY för förlorad arbetsinkomst har betydelse för den skadades försörjning lämnas TFY-ersättningen i form av värdesäkrad årlig livränta som beskattas.

Vid utformningen av TFY har arbetsmarknadsparterna tagit fasta på de nya synsätt som framförts beträffande skadeståndersättning vid personskada. Reglerna i TFY – inte minst i vad gäller denna fråga om skattefrihet för engångsbelopp – överensstämmer väl med vad som framfördes i skadeståndskommitténs betänkande nr V och remissyttrandena över detta betänkande. Genom att träffa överenskommelse om ett system som gynnar utbetalning av kapitalbelopp i stället för livräntor har parterna anslutit sig till ett synsätt som är helt i linje med det tidsenliga tänkandet i dessa frågor. En förutsättning för att syftet skall uppnås är dock att skattesystemet inte verkar på sådant sätt att det motverkar den avsedda effekten. I normalfallet kommer den skadelidande att kunna välja mellan engångsbelopp eller livränta, varför någon hänsyn till skattefriheten inte har kunnat tas vid premiesättningen. Det är därför som, såvitt vi förstår, parterna gjort en framställning om skattefrihet för kapitalbelopp som utbetalas i stället för livränta.

Vi har förståelse för att departementschefen inte för närvarande är beredd att ta ställning till hela frågan om beskattning av skadestånd i form av engångsbelopp. Denna fråga behandlas för närvarande av livförsäkringsskattekommittén. Vi anser dock inte att detta utesluter en dellösning för TFY:s del. I avvaktan på en definitiv lösning av frågan i sin helhet, som beräknas vara tillämplig fr. o. m. 1976 års taxering, yrkar vi därför på en provisorisk lagstiftning vid 1975 års taxering.

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi

1. att riksdagen vid behandlingen av proposition 1974:187 beslutar om att sådana kapitalbelopp som lämnas i stället för livränta inom TFY skall vara skattefria.

2. att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om förslag till erforderlig lagtext och motivskrivning.

Stockholm den 6 december 1974

ARNE GEIJER (s)

SVEN-OLOF TRÄFF (m)

i Stockholm

